

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/783

KARAR NO : 1981/49

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hüseyin Keser, Hacı Biliciler, Bayram Çetin.

O L A Y : Sanıkların, M.H.P.'nin Kocamustafa Paşa Sümbül Efe Camii yanındaki loka-

linde yatıp kalktıkları, orada beslendikleri, dışardan gelecek bir saldırı ve baskını önlemek için geceleri sıra ile silahlı olarak nöbet tuttıkları; 9.10.1978 günü, sanıklardan Hüseyin Keser nöbette iken lokale gelen M.H.P. Zeytinburnu İlçe Başkanı'nın oğlu Metin Öder'in o yerde, bu sanık tarafından vurulup öldürüldüğü, İstanbul C.Savcılığı'nın 19.10.1978 günlü iddianamesinde açıklanarak, sanık Hüseyin Keser'in Türk Ceza Yasası'nın 448., 6136 sayılı Yasa'nın 13., Hacı Biliciler'in Türk Ceza Yasası'nın 396., 6136 sayılı Yasa'nın 13. ve Bayram Çetin'in 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 17.1.1979 gününde, esas 1978/510, karar 1979, sayı ile: Suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan suçlar niteliğinde bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 12.3.1979 gününde, esas 1979/120, karar 1979/59 sayı ile: Sanık Hüseyin Keser'in Türk Ceza Yasası'nın 448., 59. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13., Türk Ceza Yasası'nın 59., Hacı Biliciler'in Türk Ceza Yasası'nın 296. 55/3., 59., Bayram Çetin'in 6136 sayılı Yasa'nın 13. ve Türk Ceza Yasası'nın 55/3., 59. maddeleri uyarınca hükümlülüklerine ilişkin kararı, temyiz edilmesi üzerine Askeri Yargıtay 3.Dairesi'nin 26.6.1979 günlü, 1979/353-240 sayılı ilânıyla "suçun, sıkıyönetim ilânına sebep olan suçlardan bulunmadığı ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla irtibatı da olmadığı" gerekçesiyle görev yönünden bozulmuş, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nca bu karara yapılan itiraz, Daireler Kurulu'nun 19.10.1979 günlü, 1979/80-80 sayılı kararı ile "sanık Hüseyin Keser M.H.P. sempatizanı olduğunu söylemekte, bu parti'nin lokalinde hizmet görmekte, aynı partinin bir İlçe Başkanı'nın oğlu maktül ise parti lokaline gelip gitmektedir. Bu itibarla ikisi arasında ideolojik doğrultuda birlik olduğu aşikardır. Aynı fikri doğrultuda olmalarına rağmen davadan dönen kimselerin hain ilân edildiği ve cezalandırıldığı yaygın söylentilerden ise de, olayın böyle bir görüşten kaynaklandığını belirleyecek bir kanıtta da rastlanmamıştır." biçimindeki açıklamalarla itirazı reddine ve sıkıyönetim askeri mahkemesi kararının bozulmasına karar vermiştir. Bunun üzerine İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi 28.12.1979 gününde, 1979/1579-896

sayı ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin kesinleşen kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyumsuzluk Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Oğuz Oğuz Parutçoğlu, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmalarıyla yaptığı 2.2.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri Yargı'nın görevli olduğu yolundaki, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın yargı yerini belirtmeyen düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu'nun yazılı düşünce, Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Adli Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşüldü :

Sıkıyönetim ilânından önce 9.10.1978 gününde İstanbul'da işlenen suçta ait davanın, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülebilmesi, 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13. veya sanık Hüseyin Keser 12.10.1978 günlü beyanında M.H.P. ne kayıtlı üye olduğunu söylemesine göre de, 2310 sayılı Yasa'nın Ek.1.maddesindeki koşulların varlığına bağlıdır. 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesindeki ilk ve ana koşul, suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmasıdır. 2310 Sayılı Yasa'nın Ek.1.maddesindeki ilk ve ana koşul da suçun, sıkıyönetim askeri mahkemesi'nin görev alanına girmesidir ki bu da suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olması demektir.

O halde, anılan maddelerdeki diğer koşulların var olup olmadığı araştırılmadan önce, yukarıda oluş biçimi açıklanan suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olup olmadığının saptanması gerekir.

Askeri Yargıtay 3. Dairesi kararında "Suçun sıkıyönetim ilânına sebep olan suçlardan bulunmadığı" nı belirtilmesine ve Daireler Kurulu'nun 19.10.1979 günlü, kararında "bu itibarla ikisi arasında ideolojik doğrultuda birlik olduğu aşıkardır. Aynı fikri doğrultuda olmalarına rağmen davadan dönen kimselerin hain ilân edildiği ve cezalandırıldığı yaygın söylentilerden ise de, olayın bir görüşten kaynaklandığını belirleyici

bir kanıtta da rastlanmamıştır." denmesine göre, olayda kişisel ve özel bir neden saptanamamakla beraber, sanık ile maktül arasında görüş ayrılığı bulunduğu veya bunlardan birinin davadan döndüğü veya ayrıldığı, suçun da bu nedenlerden kaynaklandığı hususunda dosyada bir belge ve bulgu da olmaması nedeniyle suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğunu kabule olanak bulunmamaktadır.

Bu nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 17.1.1979 günlü, esas 1978/510, karar 1979/3 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 2.2.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

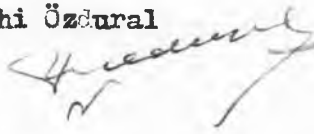
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

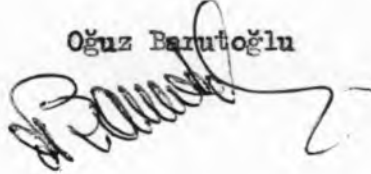

Üye

İsmail Oğuz

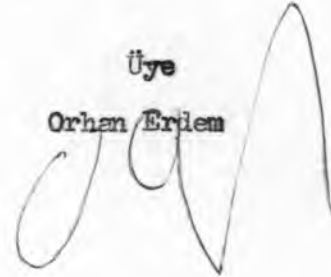
Üye

Oğuz Barutçoğlu

Üye

Orhan Erdem

Üye

Orhan Ertosun

Üye

Hasan Çelikkale

